

NAPLÓ + KÉPEK

A. Napló – festmények 1960–2018

Súlyra is tekintélyes: 2,7 kilogramm. Váli Dezső festőművész albuma nem egyszerű művészeti lexikon – bár valamennyi eddigi képének reпрója megtalálható benne. A művek mellett sorakozó naplórészletek az alkotó – kívülről nézve monoton – „csendéletét” dokumentálják. Váli legnagyobb fényűzése ugyanis az aszkézis: minden napja egyforma. És mégis más. Olyannyira, hogy az élmények átadására nem elég az ecset, a festővászon, a színek. E kétcsatornás közlési kedv (vagy inkább kényszer?) lenyomata a nyilvánossággal – újabban a deske.hu-n – megosztott napló. Amely a korábbi könyvekkel együtt immár sorozattá

áll össze: B. Napló = grafikái, C. Napló = írásai, F. Napló = fotók és versnapló. Hogy mennyire fontos szerepet kapott Váli életművében a mostani kötet, mi sem mutatja jobban, mint hogy a már kinyomtatott könyvet egy technikai malőr miatt (csak 80 százalékos volt a képek színhelyessége) bezúgatta és újrainyomatta. Így vált az A.

Napló Magyarország talán legdrágább kiadványává: ezer példány 9,4 millió forintból készült el. A fedezetet – s ez is sokatmondó – nem holmi közpénzes helyekről kalapozta össze, hanem lelkes gyűjtőinek segítő vásárlásaiból teremtette elő. Így válhatott a művész által több száz példányban elajándékozott, a boltokba fél áron kerülő könyv igazi közkinccsé.

HTSART-ÜMK

KONCERT + EGÉSZ ESTÉS FILMZENE

Vangelis

Ahogy a színházi életben egyre gyakoribb, hogy a moziban korábban nagy sikerrel játszott filmeket állítanak színpadra, úgy a koncertszervezők sem tudják függetleníteni magukat az efféle közönségigénytől. Ennek jele, hogy megszorodtak az olyan hangversenyek, amelyekben a repertoár alapját nem klasszikus zeneművek adják. Pontosabban nagyon is klasszikusak, hiszen egy-egy film zenéje ma már nyugodtan tekinthető az egyetemmes kulturális örökség részének. Az Oscar-díjas görög zeneszerző, Vangelis nevét olyan filmzenei alkotásai tették világhírűvé, mint az 1492 – A Paradicsom meg-

hódítása, a Tűzszekerek vagy a Szárnyas fejvadász. És ez csak néhány azok közül a zenék közül, amelyeket szimfonikus nagyzenekari közreműködéssel, színes, szélesvásznú látványelemek kíséretében élvezhet majd a budapesti közönség. A darabokat közel 80 fős szimfonikus együttes, a Magyar Virtuózok Zenekar, valamint a Budapest Énekegyüttes adja elő. A szölista Hien, aki az amerikai Berklee College of Musicon tanul, személye garancia arra, hogy elég lehunyni a szemünket, és magunk előtt látjuk a Tűzszekerek rövidtávfutóinak emlékezetes vízparti küzdelmét egymással, de leginkább önmagukkal.

ARÉNA, NOVEMBER 8.

TÁRLAT + SZOCREÁL DERÉKHAD

Szigorúan ellenőrzött nyomatok. A magyar sokszorosított grafika 1946–1961 között

Ha azt halljuk, szocreál képzőművészet, többnyire verejtékező munkásokat ábrázoló nagyméretű festmények, fémbe öntött vagy kőbe faragott, életnagyságúnál is nagyobb szobrok jutnak eszünkbe, pedig a korszak hivatalos elvárásai a grafikára is rányomták a bélyegüket. Sőt a sokszorosított grafika kifejezetten jól illeszkedett a szocialista kultúrpolitika programjába, hiszen alkalmas volt közérthető, ideológiailag agitatív jelenetek nagy

példányszámú, olcsó terjesztésére. A mostani, csaknem kétszáz művet bemutató tárlat a magyar grafikatörténetnek ezt a kevésbé ismert „kemény” időszakát, főleg az ötvenes éveket dolgozza fel, és vélhetően számos látogatónak okoz majd némi meglepetést, hiszen az ekkor készült grafikák az elvárások sematizmusa ellenére is sokszínű, változatos képet

KONDOR BÉLA: FÉRFIÉJ KONSTRUKCIÓVAL, 1960

mutatnak. Még a „szigorú szocreál” derékhadához sorolható művek sem nélkülözik az egyéni jegyeket, amikor betekintést engednek egy nehéz korszak mindennapjaiba, álmaiba, önámító hazugságaiba, de ekkortájt születtek – példának okáért – Domján József ragyogóan színes fametszetei, Würtz Ádám németalföldi mesterreket idéző rézkarcai vagy Koffán Károly rejtelmesen melankolikus önarcképei is. Kondor Béla angyalai, Gross Arnold tündérekertje, Maurer Dóra groteszk munkáshada és Csernus Tibor szurreális tájai pedig már komoly réseket ütnek a realista diktátumon, előkészítve a hatvanas évek látványos grafikái fellendülését.

MISKOLCI GALÉRIA, NOVEMBER 24-ÉIG